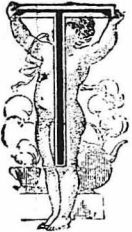

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ ΤΟΥ ΠΑΛΙΟΥ ΑΘΗΝΑΪΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΜΕΛΟΔΡΑΜΑ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Το θέατρο Μέλη. Η πρώτη παράσταση του «Κουρέως της Σεβίλλης». Όπου παρουσιάζεται επί σκηνής ένας ακύλλος! Τα ιδύλλια των θανδρῶδν με τις γυναίκες του θιάσου. Άλληπάλληλες απαγωγές. Η διάλυσις του θιάσου. Ο διασάρχης καταστρέφεται. Πῶς ὁ άνεμος... ξεσκέπασε τὸ θέατρο. Τὸ ἄνεμο τέλος του κτλ. κτλ.

Ο παλιὸ Ἀθηναϊκὸ θέατρο Μπούκουρα, γὰ τὸ ὅποιο ἑπάναντο λόγο στὸ παρασμένο φύλλο, εἶχε ἀρχίσαι νὰ τὴν χιζήν πᾶσιος Ἰταλὸς Σανονί. Πρὶν ὅμως ἀπόμην τελειώσει τὴν ἐπιποδομὴν του ἤλθε σὲ συναντῶσιν μαζὺ μὲ τὸν Ἰταλὸ αὐτόν ὁ Ἕλλην Μπούκουρας, ὁ ὁποῖος καὶ τὸ ἀγόρασε ἑστὸ ὅπως ἦταν μισοτελειωμένον καὶ τὸ συμπλήρωσε κατὰ τὸ 1840.

Τὸ θέατρο αὐτὸ στὸ ὅποιο παίζανε μεγάλοι ἠθοποιοὶ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, μεταζὺ τῶν ὁποίων ἡ Ρουσόφ καὶ ὁ μεγαλύτερος ἀπὸ τούτους ἀδαφούς Κοκλέν, εἶχε ἀδοξότατο τέλος. Ἄφωθ ἐπὶ πενήντα ὀλόκληρα χρόνια ὑπῆρχε τὸ καλύτερον κέντρο τῶν Ἀθηνῶν, ἔκλεισε ὅμως ἐφρα τὶς πύλες του στὴν τέχνη γὰ νὰ μεταβληθῆ σέ... χῶν μέσαστὸ ὅποιο σκαυλιτόνοσον ἀλογο, γαϊθουράσι κ.λ.κ. Τὸ θέατρο Μπούκουρα μὲ τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου σαραβαλιόσθηκε κυριολεκτικῶς καὶ ἐπὶ τέλος, τὸ γκρεμίσανε κατὰ διαταγὴ τοῦ νομορρητισμοῦ, ἀπειθῆ ἦταν ἑτοίμο ἀπὸ σιμυρῆ ὁ σιμυρῆ καὶ τὰ γιγν ἀφορισμῶν δυστυχισμένων. Τὸ θέατρο αὐτὸ βρασιότανε στὴ σημερινῆ δὲδν Μενάνδρου, πῶς ἀκριβῶς ἀπὸ τὸ Βαββαῖσιον.

Ὁ πρῶτος ξένος μελοδραματικὸς θιάσος ποῦ ἦρθε στὴν Ἑλλάδα μετὰ τὴν ἀναστροφῆ τῆς σὲ ελευθέρου βασιλείας, εἶχε μετακληθῆ ἀπὸ τὸν Ἰταλὸ θιασάρχην Μέλη, κατὰ τὸ 1837. Ὁ θιάσος αὐτός, ἦταν Ἰταλικὸς, καὶ ἴσως τὴν πρώτη παράστασι τοῦ μὲ τὸν «Κουρέα τῆς Σεβίλλης».

Ἡ παράστασι δόθηκε στὸ ἐξυλινο θέατρο ποῦ εἶχε φτιαχθῆ ὁ θιασάρχης Μέλη στὴν δὲδν Αἰόλου λίγο παραπάνω ἀπὸ τὴν Ἐπιση Τράπεζαν. Ὁ χρονικογράφος τῆς ἐποχῆς μιλῶντας γιὰ τὸ θέατρο αὐτὸ λέγει, ὅτι δὲν εἶχε κομμιὰ σχεδὸν διαφορὰ ἀπὸ τὰ ἄλλα εὐρωπαϊκὰ θέατρα.

Ἦσπερ, γράφει, δὲν λείπει εἰς αὐτῶν, ἀφ' ὅσα καθιστοῦσι τὰ μεγαλύτερα τῶν Παρισίων καὶ τῆς Ἰταλίας θέατρα, ἀρχήσεται, ἐπιδαφιος αἰθουσα (πλατεῖα), σέα, δομάτια, ἀμφιθέατρον, τὰ πάντα, ὡς εἰς τὸ λοιπὸν θέατρα τῆς Εὐρώπης. Πράγμα τὸ ὅποιον ἐπέσχευαν ὅποτε τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς θεατρικῆς συντελείας (θιάσου) τοῦς ἐπινοοῦν τοῦ κοινῶ καὶ ἐπέκλεισε τὴν συρροὴν αὐτοῦ εἰς τὰς παραστάσεις του.»

Ἡ πρώτη παράστασις τοῦ ἀναφερθέντος μελοδραματικῶ θιάσου, μὲ τὸν «Κουρέα τῆς Σεβίλλης» εἶνε ἀφορισμὸς ἡ ἀνασταθμῆ τῆς κολλῆ τῶν κοινῶ τῶν Ἀθηνῶν. Ἀναφῶσται ὅτι ὁ κόσμος, κατὰ τὴν πρώτην παράστασι, ἀρχίσαι νὰ συνηθωνότανε στὸ θέατρο ἀπὸ τῆς ἐπὶ τὸ βῆμα, ἐνῶ ἡ αὐλοία τοῦ θεάτρου δὲν ἐπρόκειτο νὰ σηκωθῆ παρὰ μόνον στὶς ἐντέας. Σὲ ὅλα αὐτὸ τὸ διάστημα στὴν πλατεῖα τοῦ θεάτρου χολοῦσε ὁ κόσμος. Οἱ θεαταὶ λογομαχοῦσαν μεταζὺ τους καὶ γινώμιζαν καὶ νὰ πρωτοπόσῃ θέσι.

Ἡ ἀρχήσεται τοῦ θεάτρου αὐτοῦ εἶχε δέκα ὄργανα ἀπὸ τὰ ὅποια τὰ δύο ἦσαν βιολὰ. Τὰ σηκωτὰ ἦσαν πρωτοφανῆ γιὰ τὴν Ἀθήνα. Ὁ θιασάρχης τὸ εἶχε φέρει ἀπὸ τὴν Ἰταλία, ὅλα μαζὺ μὲ τὸ βασιστόν. Ἄν δὲ καὶ δὲν ἦσαν πανούργηα πάντα ἐν τούτοις μετὰ τὴν ἐντύπωσι στὸ θεατριζόμενον κοινῶ, γιὰ τὸ λόγο οὗτι ποτὲ ἄλλοτε δὲν εἶχαν δῆ ὁ Ἀθηναῖος καλύτερα καὶ ποῦ κοινούργηα. Ἡ ἀρχήσεται καὶ ὁ χορὸς τοῦ μελοδραματικῶ θιάσου θιάσου εἶχαν εἶδαι ἐπίσης ἀπὸ τὴν Ἰταλία, γιὰτὶ ἀπόμην δὲν ὑπῆρχαν στὴν Ἀθήνα κολλῶ μουσικῶ.

Τὰ θεατρα τοῦ θεάτρου ἦσαν ντυμένα μὲ κόκκινο καὶ μπλε πανί, ἐπὶς ἀπὸ τὸ βασιλῶν θεατρῶ ποῦ εἶχε ταφῆ κόκκινο.

Τὸ θέατρο φωνιζότανε μὲ φανῶρα λαδοῦ, ἐπὶς ἀπὸ τὴν ὄρχηστρα ποῦ εἶχε κερὰ. Ὅταν γινώμιε στὸ θέατρο τὸ βασιλεῦς ὄρθαν ἀνάστανε στὸ θεατρῶ τοῦ εἰσῆσι μικρὰ φαναράκια.

Ἄλλὰ ὅς ἀρῆσονται νὰ μιλήσῃ λίγο γιὰ τὸ βῆμα τῆς πρώτης αὐτῆς παραστάσεως τοῦ «Κουρέως τῆς Σεβίλλης» τοῦ Ρουσόφ, τὸν χρονικογράφου τῆς τότε ἐπιδομένης ἐφημερίδος «Ἐλληνικὸς Ταχυδρομὸς»: «Ἡ ἐσπέρα τῆς παραστάσεως, γράφει, ἦτο ἀριστοτάτη.

Διανθῆ σελήνη ἔλουε μὲ τὸ ἐπιδέχοντο φῶς τῆς τῆν πόλιν. Ἦσαν, Ἕλληνας, στρατιωτικῶ, ἔμποροι, χωρικοὶ εἶχαν συρροῦσι εἰς τὸ θέατρον. Μεταζὺ αὐτῶν

ἦσαν καὶ Ὀθωμανοὶ, καὶ ἄνθρωποι ἐξ ἄλλων τῶν τάξεων. Ἡ ποικιλία αὐτῆ εἰς οὐδὲν ἄλλο μέρος τοῦ κόσμου ἠδύνατο νὰ παρουσιασθῆ...»

Ἐπὶ τέλος ἔφρασε ἡ σιμυρῆ ν' ἀρχίσαι ἡ παράστασις. Σήκων τὴν αὐλοία καὶ τότε εἶδαν ἀπὸ ἀπῆλπει τοὶ νὰ βγαῖν πρῶτο-πρῶτο πᾶσο στὴ σκηνῆ ἕνα σπουλλί, ποῦ πέρασε ἦσχο καὶ ἀμέριμνο ἀπὸ τῆ μὴ ἀσχη στὴν ἄλλη. Πολλοὶ ἀπὸ τοῦς θεαταὶ ποῦ δὲν εἶχαν ἐξαπθῆ τὸ ἔργο αὐτὸ νομίσανε οὗ καὶ ὁ σούλλος εἶχε μέρος στὴν παράστασι. Μόλις ὅμως ἀκούσανε τὰ γέλια τῶν ἄλλων κατάλαβαν ἀμέσως τὸ ἀστεῖο τοῦ πράγματος καὶ ἀρχίσαν καὶ αὐτοὶ νὰ γέλουν μὲ ὄθορο. Τὸ πρῶτον ὅμως εἶχε καὶ συνέχεια διστυχῶς. Μετὰ τὸ σπουλλί φάνηκε στὴ σκηνῆ ὁ ὑπῆρχης τοῦ κόμματος Ἀλμαβίβα, ἀλλὰ μόλις ἀνοῖξε τὸ στόμα του γὰ νὰ τραγουδῆ, καὶ εἰς πρῶτες νῶτες ὁ σπουλλος ἀρχισε νὰ γαυγίζῃ ἀπὸ τὸ βῆμα τῶν παρασηνῶν. Ἡ πλατεῖα καὶ τὰ θεατρα ἐξασπασανε ἀμέσως σὲ ἀσπῆρα γέλια μὲ τὸ δεύτερον αὐτὸ ἀσπῆρα. Ἐπὶ τέλος ὁ σπουλλος ἔφαπε μ' ἑστὸ ὁ ἠθοποιὸς μὲ πῶσε νὰ ἐξαναρχίσῃ τὸ τραγοῦδι του.

Ἡ παράστασις ἐξακολούθησε μ' ἐπιτυχία καὶ τὸ κοινῶ ἔμεινε κατενθουσιασμένον, ἀφοῦ μάλιστα καὶ γιὰ πρώτη φορὰ ἴσως μελοδραμα.

Ἡ γυναίκες τοῦ θιάσου Μέλη εἶχαν κατενθουσιασθῆ τοῦς Ἀθηναῖους, μερικῶ μάλιστα κομφετούμενοι τῆς ἐποχῆς ἐπέλεον καὶ εἰδύλλια μαζὺ τους καὶ προέβησαν καὶ στὴν ἀπαγωγὴν μερικῶν ἐξ αὐτῶν.

Ὁ ταλαιπῶρος Μέλη μὲ μεγάλην του λύπη ἔβλεπε τὸν ἀφαινωσμὸ αὐτὸ τοῦ γυναικῶ προσημῶ τοῦ θιάσου του, γιὰτὶ ἀνεπιμετῶσις πρῶ μὲ τὸ πέρασμα τοῦ καιροῦ καὶ τῆ συνέγιαι τῶν ἀπαγωγῶν τὴν περιπέτωσι τῆς διαλύσεως τοῦ μελοδραματικῶ. Καὶ τὸ κατὰ αὐτὸ δὲν ἀρῆσσε νὰ ἐλθῆ. Μιὰ μῆρα ὁ Μέλης ὑπαρχώσθη μὲ σταματήσῃ τῆς παραστάσεως... ἔκλεισε γυναικῶ.

Ἀλλὰ καὶ τὸ τέλος τοῦ θεάτρου Μέλη, ὑπῆρχε ἀληθινῶ αἰσθῶ. Μιὰ νύχτα χερμανικῆ φύσεως δονατὸς ἀνεμος καὶ ἀρῆσσε ὀλόκληρη τὴν στέγη του. Οἱ Ἀθηναῖοι ἐξυπῆσαν τὸ πορὶ καὶ τὴν ἦσαν σὲ ἀπόστασι ἐκείτὸ μέσαστὸ ἀπὸ τὸ πῆσιον! Καὶ ἐστὶ τὸ ἐπῆμιλλεν πρὸς τὰ θέατρα τῶν Παρισίων καὶ τῆς Ρώμης θέατρον Μέλη» κατὰ τὸν ἐνθουσιασθῆ χρονικογράφου, ἔμεινε χωρὶς στέγη!...

ΙΑΠΩΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

ΤΟ ΨΑΡΙ ΤΩΝ ΣΕΙΣΜΩΝ

Τὸν παλιὸ καιρὸ ὁ οἰσμοὶ στὴν Ἰαπωνία ἦσαν ἀπόμην φοβερῶτερα καὶ συχνότερα ἀπ' ὅτι εἶνε σήμερα. Συνέβαινε δὲ αὐτὸ γιὰτὶ ἕνα φοβερὰ μεγάλον ψάρι, μὲ γιγάντιοσφάλι, μὲ τρομακτικὰ ἀγκύθια καὶ δυνατὰσπῆρα, ποῦε τεράστια δόνεμα στὴν ἀτελειόσται σφῶ του, βρισκόταν πῶσο ἀπ' τὸ γνοὶ καὶ τὸ κοινούσται διαρῶς. Ἡ ἀσχη τοῦ κεφαλοῦ τοῦ ψαριοῦ αὐτοῦ βρισκόταν στὴν βόρειον ἀσχη τῆς Ἰαπωνίας καὶ ἡ ἀσχη τοῦ σφρασε ὡς τὸ Γαμπέσι, ποῦσὸ στὸ Κίετο, τὴν μεγάλην πολιτεῖα. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο ὁ περισσόσται οἰσμοὶ γινόντοσταν σ' αὐτῆ τὴν ἐπαρχία, γιὰτὶ τὸ τέρας ποῦσται δὲν τὴν ὡρα τῆν τρομαθῆ οὐρὰ του.

Γιὰ νὰ μὴν πᾶν ὅμως αὐτὸ τὸ ψάρι ἀπόμην μεγαλύτερες καταστροφῶς, οἱ θεοὶ εἶχαν βάλει ἕνα δυνατὸ θεο, τὸν Κασίμα, γὰ τὸ φυλάξῃ αὐτόσται ὅχι ἀπὸ μόνον κάσταν ὁ ἴδιος ἀπάνω στὴν ὄρχη τοῦ ψαριοῦ, ἀλλὰ τὸ εἶχε φορεῦσι ἀπόμην καὶ μὲ βαρυστῶ βράχου. Μολοταῦτα τὸ ψάρι ἀγρίευε πολλές φορὰς καὶ ἀπειλοῦσε νὰ ξεθεμελιώσῃ τὴν Ἰαπωνία. Τότε ὁ θεὸς Κασίμα ἀρῆσσε μὲ τὸ φοβερὸν του χερί τὸ σπᾶθὶ ποῦ δὲν μπορεῖ νὰ τὸ σηκωθῆ κανεὶς ἄλλος, καὶ τοιμάσταν νὰ χτυπηθῆ τὸ ψάρι. Τὸ ψάρι ἐτόμαζε, στέσταν ἀκίνητο μ' ὁ οἰσμοὶς ἔκαυε ἀμέσως.

Οἱ Ἰάπωνες πιστεύουν πῶς τὸ ψάρι αὐτὸ ζῆ ἀπόμην σὲ βῆμα τῆς θαλάσσης, κατὰ ἀπ' τὸ γνοὶ τους, ὅπως ζῆ καὶ τὸ φυλάξῃ πάντα μ' ὁ θεὸς Κασίμα...

ΝΑ ΥΠΟΥΡΓΟΣ, ΝΑ ΜΑΛΑΜΑ!

Ἐνας παλιὸς ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν τῆς Γαλλίας, ὁ Φουλόν, ἔσαν τοῦ ἀνεφῶρα ἄποσι οὗτι ὁ λαὸς ὑπέφῶρε, οὗτι πέθαινε κυριολεκτικῶς ἀπὸ τῆν πείνα, καταγινωσκόμενος βίωσι τὸν ἐνδύλλησαν ἀπάνησται:

— Ἄν ὁ ἄρχος δὲν εἶχε ψωμί, ἄς φαῖν ἄρχα! Τὰ ἀλογὰ μου τὰ πρῶτα καὶ μάλιστα μὲ πολλὴ ὄρεξι!..